

BÚCSÚ DEZSÉRY JUDITTÓL

Pléh Csaba

A kollégák és barátok nevében búcsúzom Dezséry Judittól. Judit az új pszichológusok első nemzedékéhez tartozik, akik még a hatvanas évek újrakezdő lendületében hittünk abban, hogy a világ jobbra tehető, éppen az ember jobb megismerése és a boldogság keresése révén. Judit az ELTE pszichológia szakja után az újítás műhelyeiben kezdte pályáját. A Tömegkommunikációs Kutatóközpontban, a társadalom- és emberismeret egyik első az akadémiai világon kívüli kohójában kezdte pályáját, itt ismerkedett meg életre társával, Terestyéni Tamással is. Innen ment a lelkeket fellazító műhelybe, a Gondolat Kiadó pszichológiai könyveihez, majd évtizedeken át a változó nevű Andrassy úti egészségügyi felvilágosító központban dolgozott. Orvosok, gondozók, tanárok, serdülők nemzedéke számára készített a lelki egészségvédelem ügyét szolgáló, a horizontokat tágító és a szemeket felnyitó könyveket, munkafüzeteket, s szervezett tanfolyamokat.

Juttiról, a csodálatos lányról és asszonyról első képem a hetvenes évek elejéről való. Hogy, hogy nem Dienes Gedeon és Horányi Özséb rafináltságának köszönhetően a tihanyi pártüdülőben voltunk egy szemiotikai konferencián. Tamás a vélelmezetten Kádár Jánosnak készült kerti sakktáblán óriás bábukkal sakkozott. Judit, a finom hölgy pedig rövid köntösben egy bárskéken ülve elegánsan kinyújtott kezében szipkában dédelgetett egy hosszú cigarettát. Fél évszázadon át megmaradt az elegáns hölgy. Tanács körüti könyvekkel zsúfolt s lemezek duruzsolásával vagy, ha kellett robajával elvarázsolt otthonuk fél évszázadon át az örök vendéglátás helye és jelképe volt. A fél évszaddal ezelőtti vad bulikon még igazi rendőrfárörök is megjelentek a szomszédok hívó szavára, miközben mi Tamással éppen burnuszos túszejtőt játszottunk.

A csendesebb évtizedekben is Jutti volt a mindig befogadó otthon lelke. A vendéglátás öröknek tűnő koreográfiájával varázsolta elénk feledhetetlen salátáit, miközben lenyűgöző szeretettel gondoskodott évtizede egyre helyhez kötöttebb társáról, Tamásról. A légies asszony befogadó szelleme és határozottsága tette feledhetetlen életszintérré a sokat látott Dezséry kúriát. Önző lábjegyzetként emlétek egy példát. Itt készítettük Tamással sok cikkünk mellett máig legsikeresebb könyvünket is.

Jó pár éven át a Balatonon is sokat voltunk együtt. Tamás sütögetése és Jutti salátái a teraszok világában is megteremtették a hangulatot az egykori világmegváltók most már világbíráló beszélgetéseihez. Mert a '68-as világmegváltó lázadók bizony mind inkább kritícistává váltunk. Jutti éles szeme és felvágott nyelve ebben is élen járt.

Tamás elvesztése után a mindig légies lény, Jutti sok-sok fájdalmas lépés közepette szó szerint elfogyott. Az ember azonban barátai emlékeiben tovább él. És él a tartozásokban is. Több mint fél évszázada egy fergeteges pszichológus fiesztán Juttitól kölcsönkapott sétapálcával porondmesterkedtem. Persze eltörött a pálca, Megígértem, hogy hozok újat. Ezzel most már egy másik világra várhatok.

Jutti, máris hiányzol nekünk. Annyit ígérhetünk, hogy az iróniát nem adjuk fel, ha a Te légies lényegedet nem is tudjuk pótolni.